

FERENCZ GYÓZÓ

Ecloga karácsonyra

*Újraszületve az évszázak nagy rendje megépül.
Vergilius: IV. ecloga. Trencsényi-Waldapfel Imre fordítása*

Újból az eclogák ideje jött el, ahogy kétezer éve annyiszor.
De talán nem a kor változik, csak a helyszínek cserélődnek,
innen oda, máshová és vissza, útvonalaik krikszkrakszai
a térképen sűrű sötét folt, kibogozhatatlan csomó, pecsét.

Így aztán hol itt, hol ott, mindegy, hogy éppen hol,
mindig akad, aki elindul, hogy felkeresse egyik-másik ismerősét
vidéki elvonultságában vagy kétutcányira itt a közelben,
de kívül az események sodrán, ahogy kényesen és kényszeresen
hinni szeretnék, belső távolságot tartva, hogy kicseréljék
legújabb értesüléseiket, amelyek hajszálla megegyeznek mindazzal,
amit legutóbb és az elmúlt kétezer év során kicseréltek.

Ugyan kinek van még kedve az ilyen társalgásokhoz?
Miféle új ecloga születik ezekből a fáradt szertartásokból?
Aki hallott ezt-azt romba dőlt városokról és felégetett falvakról,
látott felvételeket épületroncsok alá szorult öregekről,
kiszáradt, megcsönkített csecsemőkről, már csak hitetlenkedve
maga elé beszél, torkát köszörüli, aztán hallgatásba burkolózik.
Ki tudja, mi történt meghitt társával, amióta nem találkoztak,
mit gondol és mit nem, van, ami jobb, ha tisztázatlan marad,
főleg, hogy már maguk sem hiszik, amit mondanak.

De hol van a hír a hírek közé rejtve? Hol van valami más,
nem a fényes régi hír másolatainak egyre halványabb másolata,
elmosódó emlékek emlékezete? Nézzük a villanásnyi képeket
a kapkodva rongyokba bugyolált életek valószínűtlen születéséről,
visszavonhatatlan pusztulásáról, miféle jelzést nem veszünk észre?

Nehéz az újjászületésről beszélni, amikor ameddig csak
a műhold ellát, azonosítatlan holtak hevernek szanaszét,
sárba visszabomló kihűlt tetemek, csupa elvetélt újjászületés.
Pedig élniük kellett volna még, élniük, hogy újjászülessenek,
de az életük, az mintha kimaradt volna a számításból.

Mire megszólalnak, szatírává ecetesednek szánkban a szavak.

Korán sötétedik, talán akad még egy-két hely félúton,
ami nyitva van ilyenkor is, ahová behúzódhatnak egy darabig,
aztán meglátom, visszaforduljak vagy induljak tovább.
Bármit hoz is, csontjaimban érzem, hajnalra feltámad a szél.